

ИСТОРИЈА

Списание на Сојузот на историските друштва на СР Македонија

Редакција: Александар Апостолов, Крсте Битоски, Војо Кушевски,
Миле Тодоровски, Томо Томоски

Секретар на редакцијата: Драган Велков

Главен и одговорен уредник: Александар Апостолов

Издавач: Сојуз на историските друштва на СР Македонија

Адреса на редакцијата и на администрацијата:
Сп. „Историја“, Филозофски факултет, Историски семинар, Скопје

Препечатувањето се дозволува во согласност на редакцијата и наведуването на изворот

Списанието излегува двапати годишно; ракописите не се враќаат; годишна претплата изнесува за членови на Сојузот на друштвата на историчарите 30 динари, за нечленови и установи 40 динари; за странство 80 динари; за ученици и студенти 16 динари; цената на одделен број 20 динари; а за странство 40 динари

Претплатата се уплатува на чековна сметка: 40100-678-955, СОК, Скопје,
„Историско друштво на СРМ“ — за „Историја“

Јазична редакција: Ксенија Џидрова

Насловната страница ја изработи: Бисерка Филипова

Печатница при Универзитетот „Кирил и Методиј“ во Скопје

Тираж 3 000 примероци

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ИСТОРИСКИТЕ ДРУШТВА НА
СР МАКЕДОНИЈА

ГОД. XI

СКОПЈЕ, 1975

БРОЈ 1

С О Д Р Ж И Н А

Стр.

СТАТИИ

Беселинка Малинска, 30 години од победата над фашизмот и од ослободувањето на југословенските народи	5
Александар Apostолов, 100-годишнината од смртта на Светозар Марковиќ прв пропагатор на социјалистичките идеи во Србија	11
Ристо Поплазаров, Македонија и ослободителните борби и војни на другите југословенски земји во периодот од 1875 до 1878 година	23
Крсте Битоски, Формирањето на Македонскиот комитет во Бугарија и неговите први акции	45
Славко Димевски, Краток осврт врз бугарско-егзархиската пропаганда во Македонија по Берлинскиот конгрес (1878—1885 г.)	61
Александар Матковски, Исламот во очите на немуслуманите од Балканскиот Полуостров	73
Владо Картов, Специфичните особености на просветната политика на владеачките режими на Кралството СХС односно Југославија спрема македонскиот народ (1918—1941)	83
Бранко Панов, Војните, восстанијата и буржоаските револуции во Средниот век одразени во делата на класиците на марксизмот-ленинизмот	121
Лазар Лазаров, Првиот Петгодишен план и неговото суштинско значење за премин кон планско стопанисување во социјалистичката изградба на Македонија	127

МАТЕРИЈАЛИ

Александар Apostолов, Извештај на белгиски дипломат од Цариград за приликите во Турција и за Источното прашање во 1876 година	139
Миле Тодоровски, Два документа за положбата на работниците во изградбата на железничката линија Велес — Прилеп	149
Александар Трајановски, Еден обвинувачки документ против струмичкиот митрополит Герасим од страна на Струмичкиот револуционерен комитет од 1905 година	163
Светислав Ивановски, Тромеѓа — село на банакани	171

НАСТАВА

Иван Маневски, Дијафилмот и филмот во наставата по историја во основното училиште	173
---	-----

КРИТИКА И ПРИКАЗИ

А. Т., Злетовска област — Географско-историски осврт, Скопје, 1974	197
В. К., Учесници и сведоци, Зборник сећања о делатности напредног учителства Југославије до 1941 године, књ. I и II, Београд, 1974 год.	200
Б. М., „Россия и Балканский вопрос“. Од историјата на руско-балканските политички врски во првата третина на XIX век од И. С. Достјан, Москва, 1972 година	203
Ф. Б., Егејска Македонија во НОБ — 1945 год., том II, 1973 год.	212
М. П., Андреј Митровиќ — Време непреливих — Политичка историја великих држава Европе 1919—1939, Београд, 1974 год.	214
А. И., Две книги од еден автор	218

БИБЛИОГРАФИЈА

Александар Трајановски, Трет библиографски прилог за Егзархијата и нејзината дејност во Македонија	221
Катаџа Јосифова, Прилог кон библиографијата на библиографите од 1970 до 1975 год.	229

ХРОНИКА И БЕЛЕШКИ

П. С., XI-то Годишно собрание на Сојузот на Друштвата на историчарите на Македонија — Осврт врз работата на Извршниот одбор на Сојузот и на Друштвата во внатрешноста на Републиката за времето од 25. XI 1972 до 27. X 1974 година	233
В. К., ИЗВЕШТАЈ на Редакцијата на списанието „Историја“ — орган на Сојузот на историските друштва на СР Македонија за периодот меѓу X и XI собрание	246
Г. Н., Од работата на XI Годишно собрание на Сојузот на Друштвата на историчарите на СР Македонија, одржано на 27. X 1974 г. во С. Дојран	254
А. А., Меѓународен научен симпозиум посветен на 100-годишнината на восстанието во Босна и Херцеговина, на другите балкански земји и на Источната криза 1875—1878 година	260
Д. В., Карван на млади историчари од Македонија по трагите на Револуцијата (1941—1945 г.)	263
Д. П., Семинар за стручно и педагошко усовршување на наставниците по историја од училиштата за средно образование во СРМ	268
Д. П., Општествено-политичкиот развиток на социјалистичката самоуправна Југославија (Семинар за наставниците што предаваат историја и општествено политички систем во средните училишта во СРМ)	270
Д. П. и Д. В., „Енгелсова недела“ — Научен собир посветен на осумдесетгодишнината од смртта на Фридрих Енгелс	272
Д. П. и Д. В., Научен собир „Јане Сандански и македонското ослободително движење“ — Струмица, 3 и 4 ноември 1975 год.	274
С. М., IV Меѓународен симпозиум за балкански фолклор	278
Д. П., Престој на група студенти во Скопје од Одделек за Згодовина на Филозофскиот факултет во Лубљана на 29 и 30 септември 1975 год.	279
Л. А., Некои искуства од четиридимесечниот студиски престој во Франција	281

TABLE DES MATIERES

A R T I C L E S

Veselinka Malinska , 30 ans après la victoire sur le fascisme et la libération des peuples yougoslaves — — — — —	5
Alexandar Apostolov , Centenaire de la mort de Svetozar Marković — premier propagateur des idéaux socialistes en Serbie — — —	11
Risto Poplazarov , La Macédoine et les luttes et guerres des autres pays yougoslaves de 1875 à 1878 — — — — —	23
Krste Bitoski , Formation du Comité macédonien en Bulgarie et premières activités de celui-ci — — — — —	45
Slavko Dimevski , Bref compte rendu de la propagande de l'exarchat bulgare en Macédoine après congrès de Berlin (1878—1885) —	61
Alexandar Matkovski , L'Islam aux yeux des non-musulmans de la Péninsule Balkanique — — — — —	73
Vlado Kartov , Caractères spécifiques de la politique culturelle des régimes gouvernants du Royaume de Yougoslavie envers le peuple macédonien (1918—1941) — — — — —	83
Branko Panov , Guerres, insurrections et révolutions bourgeoises au Moyen Age reflétées dans les ouvrages classiques du marxisme-léninisme — — — — —	121
Lazar Lazarov , Le premier Plan quinquennal et sa signification essentielle pour le passage à l'économie planifiée dans l'édification socialiste de la Macédoine — — — — —	127

D O C U M E N T S

Alexandar Apostolov , Rapport d'un diplomate Belge de Constantinople sur la situation en Turquie et sur la Question d'Orient en 1876	139
Mile Todorovski , Deux documents sur la situation des ouvriers travaillant à la construction de la ligne de chemin de fer Veles — Prilep	149
Alexandar Trajanovski , Un document accusant le métropolite de Strumica, Gerasim, établi par le Comité révolutionnaire de Strumica en 1905 — — — — —	163
Svetislav Ivanovski , Tromegja — village de Banatiens — — — — —	171

E N S E I G N E M E N T

Ivan Manevski , Le diafilm et le film dans l'enseignement de l'histoire dans les écoles primaires — — — — —	173
Naum Dimovski , Un exemple de planification annuelle du plan thématique global annuel — — — — —	185

C R I T I Q U E S E T C O M P T E S R E N D U S

A. T. , Région de Zletovo — Compte rendu géographico-historique, Skopje, 1974 — — — — —	197
V. K. , Participants et témoins, Mémoires, sur l'activité progressiste des instituteurs yougoslaves en 1941, livres I et II, 1974 — — —	200
B. M. , „La Russie et la question balkanique”. Histoire des relations politiques russe-balkaniques durant le premier tiers du XIX siècle, par I. S. Dostjan, Moscou, 1972 — — — — —	203
PH. B. , La Macédoine d'Égée durant la lutte de libération nationale (NOB) — 1945, tome II, 1973 — — — — —	212
M. P. , Andrej Mitrović — Epoque d'intolérance — Histoire politique des grands Etats d'Europe 1919—1939 — Belgrade, 1974 — —	214
A. I. , Deux livres d'un auteur — — — — —	218

B I B L I O G R A P H I E

A. Trajanovski, Troisième appendice bibliographique sur l'Exarchat et son activité en Macédoine — — — — —	221
K. J., Appendice sur la bibliographie des bibliographies de 1970 à 1975	229
C H R O N I Q U E E T R E M A R Q U E S	
P. S., XI-ème séance annuelle de l'Union des associations d'historiens de Macédoine — Compte rendu sur les travaux du Conseil exécutif de l'Union et des Associations à l'intérieur de la République du 25. XI. 1972 au 27. X. 1974 — — — — —	233
V. K., Rapport de la Rédaction de la revue „Histoire” — organe de l'Union des associations d'historiens de la République socialiste de Macédoine sur la période séparant les X-ème et XI-ème séances — — — — —	246
G. N., Des travaux de la XI-ème Séance annuelle de l'Union des Associations d' historiens de la République socialiste de Macédoine, tenue le 27. X. 1974 dans la ville de Dojran — — —	254
A. A., Symposium scientifique international consacré au centenaire du soulèvement de Bosnie et Herzégovine, aux autres pays balkaniques et à la Crise orientale des années 1875—1878 — — —	260
D. V., Caravane de jeunes historiens macédoniens sur les traces de la Révolution (1941—1945) — — — — —	263
D. P., Séminaire de perfectionnement proffesionnel et pédagogique des professeurs d'histoire des établissements d'enseignement secondaire dans la République socialiste de Macédoine — — —	268
D. P., Expansion politico-économique de la Yougoslavie socialiste auto-gestive (Séminaire des professeurs enseignant l'histoire et le système politico-économique dans les établissements d'enseignement secondaire de la République socialiste de Macédoine) —	270
D. P. et D. V., „La Semaine d'Engels” — Manifestation consacrée au quatrevingtième anniversaire de la mort d'Engels — — —	272
D. P. et D. V., Manifestation consacrée à „Jane Sandanski et la mouvement de libération macédonienne” — Strumica, les 3 et 4 novembre 1975 — — — — —	274
S. M., IV-ème symposium international du Folklore balkanique — —	278
D. P., Séjour d'un group d'étudiants de la Faculté de Philosophie, de Ljubljana, á Skopje les 29 et 30 septembre 1975 — — —	279
L. L., Quelques expériences de séjour d'étude de quatre mois en France — — — — —	281

L I S T E D E S C O L L A B O R A T E U R S